

[Aksel Larsen.]

man ikke komme her og sige til mig: Ja, men han kan kun, hvis han har Underskrift af en af sine ansvarlige Ministre. Det staar der ikke noget om. Hvis det er Meningen, at Kongen kun kan gøre det med Regeringens Billigelse, skal man skrive det i Loven. Derfor foreslaar vi, at dette indføres, saa at der kommer til at staa: „Kongen kan med Regeringens Billigelse opløse Rigsdagen.“

Vi er i øvrigt Modstandere — det er der ogsaa andre, der er — af Bestemmelsen i § 22, i Henhold til hvilken der kan hengaa to Maaneder, inden der sker Nyvalg, hvis Kongen opløser Rigsdagen i Utide. Ifølge den hidtil værende Grundlov er det saadan, at der kun kan hengaa en Maaned. Nu vil man udvide denne Frist til to Maaneder. Jeg beder om at faa forklaret hvorfor. Vi har ikke faaet nogen Forklaring hidtil. Hvorfor skal vi nu have en Grundlov, i Henhold til hvilken Kongen og den af ham udnævnte Regering, der kan være i den skarpeste og mest direkte Modstrid med Rigsdagsflertallet og Folkeflertallet, skal kunne regere i hele tre Maaneder uden Kontrol af Rigsdagen? Det tager normalt ikke saa lang Tid at udskrive og teknisk tilrettelægge et Valg, saa man behøver at have to Maaneder til det. Vi foreslaar derfor, at disse to Maaneder ændres til en Maaned.

Jeg henstiller disse Ændringsforslag til Tingets Overvejelse og haaber, det bliver en velvillig Overvejelse. Jeg kan, som sagt, ikke med min bedste Vilje forstaa de Betæneligheder, det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch nærer, eller erkende, at de er berettigede. Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch mente, at det var saa svært at formulere. Jeg har ikke kunnet indse det, og naar jeg studerer andre Forfatninger, f. Eks. den norske, synes man ikke dér at have hatt Vanskeligheder af samme Art. I Norge har man simpelt hen for at forhindre Overgreb fra Kongemagtens Side gjort Rigsdagen uopløselig, den kan overhovedet ikke opløses, før den ordinære Valgperiode er udløbet. Nu er det muligt, at der er noget upraktisk, det skal jeg erkende. Det er især upraktisk, hvis man vil sikre sig, at Rigsdagen er i Overensstemmelse med Folkeviljen, og denne kan jo være skiftet gennem de tre Aar, man har som Valgperiode i Norge. Derfor gaar vi

ikke saa vidt som at fastslaa, at Rigsdagen er uopløselig, derfor foreslaar vi at indføre Bestemmelsen om, at Kongen skal have enten Rigsdagens eller Regeringens Billigelse for at opløse Rigsdagen.

Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch siger, at det gør saamænd ikke saa meget, om man ikke faar saadanne Bestemmelser ind i Loven. Det ærede Medlem er principielt enig med os i, at de burde ind, men det er saa svært, siger han, og saa gør det ikke noget, for Udvalgsflertallet er jo enig om, at de burde have staaet der. Jeg gaar ud fra, at der er Jurister blandt Tingets ærede Medlemmer, som skal have Ordet under den videre Forhandling om denne Sag, og jeg henstiller, at saadanne Jurister — helst saadanne, som tilhører de Partier, der er gaaet ind for Grundlovsforslaget — udtaler sig om Spørgsmaalet; det vil have Interesse at faa Juristers Udtalelser om dette Spørgsmaal: Har et Udvalgsflertals Mening nogen som helst Betydning for, hvorledes Loven senere skal fortolkes? Naar der udtrykkeligt staar i Loven, at Kongens Opløsningsret er ubetinget og ikke begrænset af noget som helst, kan det saa senere, hvis Kongen benytter sig deraf mod Rigsdagens Vilje, nytte, at Rigsdagen siger: Der var et Udvalgsflertal, som var af en anden Mening, Deres Majestæt! Jeg vilde gerne have Juristers Responsum om det. Jeg mener ikke, det har Betydning; det ærede Medlem siger, at der staar i Forfatningen, at Regeringsformen er indskrænket-monarkisk, og dermed menes alt det andet. Undskyld mig, hvis alt det andet menes, hvorfor skal det saa ikke staa der? Som sagt, vi har historiske Eksempler nok paa, at Kongen, uanset hvad Folketingets Flertal har ment, har udledet af Forfatningsbestemmelser sin Ret til at gøre noget andet. Jeg foretrækker at regne med Forfatningens Ordlyd fremfor med, hvad det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch paastaar er hans og hans Meningsfællers Mening nu. Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch vil maaske sige, at dette er at se Spøgelser.

Om en anden Sag, Spørgsmaalet om Bevillingsretten, udtalte det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, at man havde udpenslet det saa detailleret, skønt det ikke var nødvendigt. Man ser Spøgelser, men ogsaa Spøgelser har deres Betydning. Derfor maa